

IZHAJA VSAK DAN

tedaj ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. P. samične štev. se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Pretojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvd. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMEJRE v širokosti 1 kolene. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Češki deželni zbor. Obstrukcija Nemcev.

PRAGA 7. Viši deželni glavar je otvoril sejo ob 11:15 predpol. in je dal predčitati uložene predloge in interpelacije. Od katerih so jih uložili Nemci okoli 70. Med uloženi interpelacijami se nahajajo tudi interpelacije, ki pravi, da se nahajajo tiskovne pomoči v oficijelnih tiskovinah, razdeljenih med poslance.

Viši deželni maršal je odgovoril na to interpelacijo, da so po členu 73 poslovnega reda dovoljene na višega deželnega maršala le interpelacije o vodstvu poslovanja deželnega odbora, ne pa interpelacije na višega deželnega maršala kakor predsednika deželnega zbora.

Nato se je nadaljevalo čitanje interpelacij.

PRAGA 7. Ob 4.15 se čitanje interpelacij nadaljuje. Istočasno so se vršila pogajanja med strankami o različnih kompromisnih formulah, ki pa niso dovedla do sedaj do nikakega uspeha. Ob 6.15 je viši deželni maršal izjavil, da radi pozne ure zaključijo sejo in je ob enem sporočil, da je še 25 vprašanj na namestnika, 37 na višega deželnega maršala in 6 predlogov ter 4 prošnje za dopust.

Viši deželni maršal je napovedal prihodnjo sejo za jutri ob 10. uri predpoludne s današnjim dnevnim redom.

OGRSKA.

BUDIMPEŠTA 7. Ministerski predsednik grof Khuen-Hedervary se je danes predpoludne dlje časa pogovarjal z ministrom za trgovino pl. Hieronimi. — Ob 5. uri popoldne odpotujeta ministerski predsednik in novoimenovani ban dr. Tomašič na Dunaj, kjer bo jutri zaprisežen novi ban.

BUDIMPEŠTA 7. Deputacija obstoječa iz 50 članov prestolnega municija je izročila danes bivšemu ministru za notranje stvari grofu Juliju Andrassy-ju diplomu o njegovi izvolitvi častnim meščanom prestolnice.

20 mil. frankov za prebivalstvo prizadeto po povodnji na Francoskem.

PARIZ 7. Današnji ministerski svet v palači Ellysée je sklenil predložiti parlamentu kredit 20 mil. frankov za podporo prebivalstvu, prizadetemu po povodnji. — Odoben je bil tudi flotni program, ki ga vlada v kratkem predloži zbornici.

Francoski flotni program.

PARIZ 7. Od ministerskega sveta odobreni flotni program predvideva osnutje bojne eskadre z 28 oklopnjaki, eskadre 10 ladij za rekognosciranje in eskadre 52 torpedovk za visoko morje. Za službo izven domovine določena eskadra bo obstojala iz 10 ladij. Podmorska eskadra bo štela 94 ladij. Oklopnjake bojne flote se razdele na dva samostojna dela. Oba bosta obsegala dve eskadri, od katerih bo ena imela popolno efektivno stanje, druga pa znižano efektivno efektivno stanje. Dve flotili torpedovk in vse podmorske ladije bodo imele popolno efektivno stanje.

PODLISTEK.

Štev 78.

(Slavkov.)

Skrbno je govoril čuvaj te besede in to je ravno zbudlo Nandeta. Smilil se mu je mož, ki niti ne sluti, kako mu vrača on sočutje, pomilovanje — Revez, gotovo pride v disciplinarno preiskavo in kaznoven bo, dobri mož, kaznovan... Nande se je obrnil v stran in odšel molče po hodniku — Vrnili bi se bil najraje in povedal možu vse, a videl je pred seboj svojo ženo, ležečo v postelji blede in nemo — To ga je premagalo in odšel je v svojo celico. Vrata so se zaprla za njim in bil je zopet zaprt sam — Čudno mu je bilo pri srcu!

Bilo je močno, nemirno in ko je položil roki na senci, je čutil njegovo silno utripanje — Stopil je k vodi in si namočil ž njo senci, čelo — Obraz mu je gorel in oči so mu nemirno švigale po sobi — Bal se je vsega, vsega, a največ skoraj samega sebe. Odložil je kapo in pilo, tisto majhno pilo je skril v postelj — Legel je na postelj in se zagledal v strop.

Zapazil je na njem muho in opazoval pozornost njena kretanja. Lezla je po stropu semintja ne sluteča bližnje nevarnosti — A iz kota je prežal na njo pajek, ki je razvil tu svoje mreže. Skril se je v pajčvine in ni bilo videti družega, nego njegove

Iz ruske dume.

PETROGRAD 7. Tekom današnje debate o rednih sodiščih je bil člen krajne desnice Markov radi nedostojnih izrazov, ki jih je tekom debate naslovil na poslance in na predsednika, na predlog predsednika izključen od petnajstih sej. Markov je ostro kritikoval predlogo, ki dopušča Žide k sodnemu delovanju in je pri tem očital dumi in predsedniku, da so židovski mišljenja. Ko je Markov odhajal iz dvorane, je zaklical: Veseli me, da zamorem za 15 dni zapustiti ta židovski zbor. Za njegovo izključenje je glasovala vsa duma izvenjske skrajne desnice in nekoliko nacionalistov.

Plavži pogoreli.

WOLVERHAMPTON 7. V minoli noči so tukaj pogoreli plavži tvrde Beyliss. Dva do tri tisoč delavcev je radi tega ostalo brez dela.

Eksplozija v rudniku.

INDIANA (Pensilvanija) 7. V nekem bližnjem premogovniku je bilo vsled eksplozije plinovih rezervoarjev ubitih 11 delavcev. En del premogovnika je razdejan.

TURČIJA.

CARIGRAD 7. „Ikdam“ piše pohvalno o prizadevanju avstroogrsko-ruskega zbližanja, kar bo Turčiji le koristilo, dočim bi jej utegnili konkurenca obeh velevalisti le škodovati.

CARIGRAD 7. Potrjuje se, da so vsi radi Nevropske afere na smrt obsojeni Bolgari pomiloščeni. Zakon o četah je bil spremenjen primerno željam Bolgarov. Kakor se govori, razveljavi vlada tudi člen 4 društvenega zakona.

SOLUN 7. Tukaj in v Skoplju pripravljajo protestne shode proti pomiloščenju Bolgarov, ki jih je vojno sodišče obsodilo na smrt.

Krečanske vprašanje.

CARIGRAD 7. Kakor se govori v krogih porte, sta včeraj popoldne angleški in francoski poslanik podala velikemu vezirju identično izjavo, da zaščitne vlasti ne dopuste da bi krečanski poslanci šli v Atene in da ukrenejo, ako bo potreba, tozadevno odredbe, da to preprečijo. Pri ureditvi krečanskega vprašanja se bo varovalo turške pravice. Jutri podasta baje ruski in italijanski poslanik enako glaseče se izjave.

BELIGRAD 7. Minister za unanje stvari Milovanović se je v minoli noči povrnil semkaj.

Po 25 letih!

Ta naslov zveni kakor začetek kakega romana, ali vsaj kake važne daljše zgodovinske razprave. Citatelj pa ne najde v naslednjih vrsticah nič takega, kar bi bilo vsaj podobno kakim takim razpravi. Ker mi ni možno dognati z vsoto natančnostjo dneva, ko sem začel dopisovati v ta cenjeni list, za katerega sem storil vse, kolikor so mi dopuščali moje skromne moči, hočem le konstatirati, da je bilo to leta 1885 — torej pred 25 leti.

Kratka zgodba v zgodovini, ali dolga

sprednje noge, ki so molele iz luknje pripravljene na naskok — Muha je zletela parkrat po sobi in ko je prišla do mreže, se je zapletla vanjo — Hitro se je zaletel pajek po mreži, da bi zgrabil svoj plen... A muha se je z močnim sunkom rešila pajčvine in zletela veselo skozi okno iz sobe Nande je gledal za njo in nehote je postala njegova duša vesela —

Tudi on se reši te mreže, ki ga obdaja, ki mu razdira srečo, vse, kar ima svetega na zemlji, družino! Da, da; tudi on iztrga te verige iz rok in tedaj bo svoboden; prost kakor ta muha, ki je ušla žrelu požrešnega pajka.

Iz tega razmotrivanja ga je vzbudil zvonec, ki je naznanjal osmo uro, o kateri morajo vsi kaznjenci ležati v svojih posteljah. Okence na vratih se je odprlo in notri je pogledal čuvaj.

„Vse v redu,“ je rekel in ko se ni nihče oglašil, je odšel molče.

Ni hotel kaznjenca buditi, akoravno je ta spal oblečen.

A Nande ni spal — Čakal je dobri dve uri, da se vse v hiši pomiri.

Bila je deseta ura. Nebo se je pooblačilo in temno je bilo kakor v rogu — Le semtertja je razsvetlil blisk okolico in za njim je sledil votlodoneč grom — Pripravljala se je nevihta... Začele so padati debele kaplje, a trenotek pozneje se je vsul močen dež, pravi naliv...

Ni bilo čuti družega, nego bobnjenje groma in šumenje padajočih kapelj. —

in mukotrpna v življenju človeka. Dolga tudi v zgodovini nas tržaških Slovencev, ki smo v tem četrstoletju mnogo prestali in res tudi mnogo priborili. Prva moja notica je bila naperjena proti tedaj zelo razširjeni zvezdi peterožarnici, ki so jo nosili Lahi, Lahinje in tudi mnoge Slovenke. Umevno je, da zadnje niso nosile tega veleitalijanskega znaka v demonstrativne namene, pač pa zato, ker so jim ga kupovali njih laški gosposdarji. Mi smo bili pred četrtoletjem grozno „patrijotični“ in smo nastopali čisto na način, ne ravno primeren narodu, ki je bil zatiran tudi po onih, ki bi bili poklicani, da branijo — državni patrijotizem.

Plačilo za naše patrijotične pretiranosti ni izostalo!

Plačali smo to svoje navdušenje z zapornom in raznimi preganjanji, a krona vsemu našemu nekdanjemu „patrijotičnemu“ delovanju je ta — da še danes nimamo niti ene slovenske šole v mestu, da-si je prosimo in zahtevamo že od leta 1884!

Ako pa nismo dosegli nič, ali zelo malo od državnih faktorjev, smo pa dosegli mnogo iz sebe, z delom med narodom za narod: probudili smo narod in se organizirali na političnem in narodno-gospodarskem polju.

Ko se danes v mislih vračam nazaj v dobo jednega četrstoletja in primerjam, kaj smo bili in kaj smo imeli pred 25 leti, s tem, kar smo in imamo danes, zdi se mi, kakor bi sanjal!

Da smo pa napredovali in se tako lepo razvili, na tem se imamo zahvaliti našemu složnemu delovanju in nastopanju.

Bog dal, da bi se to složno delovanje nadaljevalo še vsaj 25 let in potem bodo videli zanamci, kaj in koliko more doseči tudi mala vojska složnih ljudi — ako so delavni, sistematični, smotreni in vstrajni na svojem delu.

Pomislite samo to! Nad 20 let je, kar smo se sešli na nekdanjem „Zelenem hribu“ (Tam kjer je danes nova mestna zastavljarnica), da ustanovimo posojilnico za tržaške in okoličanske Slovence. Prišlo nas je 30—35 delavcev in med nami le par malo bolj izobraženih mož.

Predsednikom smo hoteli izbrati pok. Ivana Nabergoja in ko nam je ta izjavil, da ne more vsprejeti te časti, smo prosili pok. Vučetič-a, ki je bil sposoben in premožen, a je tudi odklonil, ker je bil podpredsednik trgovske zbornice. — Menil je, da mu to častno mesto nalaga neke posebne obzire in da mu ne dopušča, da bi stopil na čelo slovenskemu, četudi gospodarskemu zavodu. Pomislite, je rekel, da bi me lahonski zagriženci pojedli, ko bi izvedeli, da sodelujem pri narodnem zavodu!

Ker nam je postalo jasno, da nimamo na razpolago ne sposobnih mož in tudi ne potrebnega denarja, smo se žalostno razšli! Pogledajmo pa danes! Te dni se je bila sprožila misel, da bi uložili milijon kron v neki velevažni namen. Polovica tega zneska je zagotovljena, drugo polovico pa (in ako treba še več), se nabere še v nedolgem času!!!

Pred 25 leti nič, danes pa imamo že v samem mestu sedem denarnih zavodov, ki razpolagajo z milijoni in ki vsi lepo in

Nande je vstal iz postelje, zvezal rjuhe v dolgo vrv in jih postavil na okno. Zlezal je nanje in poskušal z roko železno omrežje. Niti zganilo se ni, tako je bilo močno in trdno. No, s potrpežljivostjo se že da kaj opraviti! Prepiliti mora železe na štirih krajih, da je lahko zvije in tako napravi luknjo, po kateri bi zbežal. Železni drog na strani pa mora pustiti cel, da bo nanj privezal rjuhe, po katerih se spusti z okna. Lotil se je dela. Sprva je pilil počasi in oprezno, ker je bil v strahu, da ga kdo ne opazi, sliši...

A pozneje je postal drznejši in delal je hitro, vstrajno. Železna pila se je pomikala vedno globje v železo in komaj je prešlo pol ure, je bila železna palica pretrgana. Desnica mu je omahnila in lotil se je dela z levico. Delal je tako dobri dve uri in naposled je bila mreža prerezana. Zgrabil jo je z rokami in jo zvil tako, da se je napravila luknja dosti velika, da se on lahko izmuzne skozi. Ko je vse to dovršil, je sel na okno in si obrisal pot s čela. Potem je vzel rjuhe in jih trdno privezal na drog, ki je bil še cel. Stopil je z okna in poskušal, notri v sobi, ali ga bo rjuha tudi držala. Zdela se mu je dovolj močna in zadovoljno se je nasmehnil in si mel roke. Ogledal se je še parkrat po sobi in stopil na okno. Da bi se prepričal, kje je straža na cesti, je pomolil glavo skozi okno in pogledal navzdol. Vojak je stal v stražnici in Nande je hitro spoznal, da se lahko izpusti z okna, ne da bi ga stražar videl.

Spustil je hitro rjuho skozi okno, se

(lahko rečemo) nepričakovano lepo napredujejo.

Pred 25 leti smo imeli, ako se ne motim, štiri narodna društva v mestu, danes jih imamo vse polno — kako poldrugo stotino.

Napredek je torej res nepričakovano lep, razveseljav; a bil bi še lepši, ko bi ne bilo med nami ljudi, ki z nepremišljenimi in morda tudi zlobnimi kritikami, ako ne naravnost ubijajo, pa vsaj zadržujejo naše napredovanje.

Naravna stvar je, da pri masi, kakoršnja imamo mi danes, ni možno, da bi bili vsi ljudje enega mišljenja; ali, ker imamo vsi enake potrebe in želje, ker je cilj isti nam vsem, ne smemo podirati, kar se je tekom tolikih let zgradilo.

Tudi ne smemo odložiti orožja in orodja, misleči, da smo že dovršili vse, česar potrebujemo! Ne! Čaka nas še ogromnega dela in dolžnost nas vseh je, da delamo, delamo in delamo — a delo in trud nam nebo blagoslovi!

To so moje iskrene želje ob petindvajsetletnici mojega sotrudništva pri listu „Edinost“.

Rusko-avstrijsko zbližanje.

Tudi poročila iz uradnih virov potrjujejo, da se vrše med Avstrijo in Rusijo pogajanja za sporazum. „N. W. Tgbl.“ je v tem oziru doznal „od kompetentne strani“: „Nasproti različnim razpravljanjem v časopisih o sedanjem stanju avstro-ruskih razmer, in nasproti v določeni obliki pojavljajočim se navedbam o šansah med obema državama začete akcije za zbližanje, se ne more dovolj nujno priporočati neke gotove rezerve. Kakor so tudi razveseljiva ta prizadevanja, je treba vendar ostati pri tem, da se nahaja stvar še v najprvotnejem stadiju. Dalje treba opaziti, da sloni na povsem krivem umevanju trditve, kakor da bi bila za sporazum potrebna kaka izjava monarhije glede balkanske politike, ali da se tako izjavo pričakuje. Samoobsebi umevno gre za to, da bi se razmere med obema državama razvile na podlagi popolne enakosti, prija-teljski in zaupno.“

Ta izjava, ki ima že po svoji obliki na sebi uraden znak, nam torej potrjuje, da se med Petrogradom in Dunajem res vrše pogajanja. Vprašanje pa je, da-li pogajanja tudi dovedejo do kakega končnega uspeha. Mi smo o tem že povedali svoje mnenje, a se še povrnemo k predmetu.

Slovanske novice.

— Vseslovenska zveza novinarjev je imela v minulih dneh odborovo sejo. Navzoči so bili predsednik Holeček, za „Towarzystwo dziennikarzy polskich“ dr. K. Ostaszewsky-Baransky iz Lvova; za društvo čeških novinarjev uredniki Cejnek, Hejret in Vejvara; za jednoto čeških novinarjev Červnika, Kunta in drugi. Za „društvo slovenskih časnika“ se je opravičil urednik Pustoslavšek.

Sklenili so, da bo prihodnji zvezin občni zbor v Sofiji o priliki kongresa slovenskih novinarjev ravnotam.

Kongresa se lahko udeležijo le novinarji,

prijel za njo in se spustil ob zidu navzdol. Premikal se je hitro in pazno vedno nižje in nižje in ko je začutil pod seboj trdna tla, se je splazil oprezno ob zidu in izgubil za ogrom. Spustil se je v divji tek po prvi poti, ki je vodila od jetnišnice in se izgubil v bližnjem gozdu. Tu še le se je ustavil in se ogledal nazaj. Živa duša ga ni opazila; vse je šlo dobro.

V mestnem zvoniku je bila ena po poplunoči. Se dobre štiri ure in v tem času bo doma. Pa hitel mora, da prispe domov pred zoro! Sicer, ga kdo opazi in potem bo ves trud, vse delo zaman! Hodil je hitro in butal zdaj na desno, zdaj na levo. Včasih ga je oplazila kaka pripogibajoča se veja po licu a on ni tega čutil.

Dril je le naprej, naprej. — Prišel iz gozda in jo udaril kar čez polje. Krajci so mu bili znani in ni se bal, da bi se kam izgubil. Ogibal se je skrbno cest in poti, da bi ne srečal koga, ki bi ga izpoznal...

Postal je truden in čutil se je slabega. Ko se je zmisli na ženo, na otoka, se je zopet ojuščil in začel stopati hitreje, hitreje... Zelel je da bi ju kmalu videl, objel — Kaj pa če najde svojo Rezo mrtvo? Morda se res izpolnijo besede, ki mu jih je dejal zjutraj gospod direktor! Ne, ne; to ni možno! Potem bi bil ves trud zastonj. Tvegal je svoje življenje in to le, da bi se-daj videl na lastne oči to, česar se je največ bal. Ne, ne! ni možno!

(Zvršetak pride).

organizovani v društvi, ki so zastopani v zvezi. Neorganizovani častniki se smejo udeležiti le kakor gostje, ako nimajo častnikarska društva nič proti temu.

— *Mladostni list „Den“* je pričel izhajati opoldne.

Dnevne vesti.

Smrtna kosa. Včeraj ob 2 uri popol. je preminol v Barkovljah nagle smrti tamonjski posestnik in gostilničar Jurij Martelanc, glavar obče spoštovane, uzorno narodne družine.

Pokojnik ki je dosegel dobo 55 let, je stal vsikdar v prvih vrstah narodnih bojevnikov v Barkovljah in je z največjim zanimanjem sledil vsem dogodkom v narodnem življenju, izlasti pa je bil delaven ob vsakih volitvah. Posebno je visoko čislal lepo narodno nošo okoličanov. Spoštovani družini naše iskreno sožalje.

Pogreb bo jutri v sredo ob 10. uri popoldne.

Surovosti italijanskega — človekoljublja! Gospa M. Dolenc je prišla v naše uredništvo, ter nam je sporočila o tej le dogodbici: V mestni sirotišnici preživela je svoje zadnje dni uboga starka Marija Puhar. V knjigi zavoda sta bili vpisani sorodnici vsprejete: sestra Dolenc. Kar sta sestri slučajno doznali, da je M. Puhar umrla že 22. januarja. Ena niti je šla takoj v zavod, da bi vprašala, zakaj jo niso obvestili, kakor bi jim bila dolžna? Ali gosp. inšpektor je ženo zelo surovo vsprejel. Ko pa je ta zahtevala, da bi se jej izročilo siromašno zapuščeno pokojnice (par uhanov, nekaj obleke in K 23 gotovine) je inšpektor izjavil, da jej izroči K 13. Gospa Dolenc je pa hotela K 23, dokazujoč s pričami, da je pokojnica zapustila toliko. Inšpektor je tedaj postal kar divj, ter je zapodil ženo, češ „da ne dobi nič več“.

Stvar na sebi ni tako važna, pač pa je značilno: prvi, ker uprava zavoda ni smatrala za primerno, da bi privoščila umirajoči, da se poslovi od svojcev, in drugič, ker vidimo gosp. inšpektorja, da nikakor nima toliko takta, kakor bi se to smelo pričakovati od inšpektorja takega človekoljubnega zavoda! Gospa Dolenc se nam je nadalje pritožila, da so pok. Puhar pokopali „kakor žival“.

„Lega Nazionale“. To bojno geslo naših sosedov se čuje v zadnjih dneh prečesto. Za to zasluži naše posebne pozornosti. Ne prevzroča nam skrb tisto periodično opetovanje irredentovske komedije o priliki Leginih plesnih prirediteljev: to je stvar, za katero naj se brigajo drugi faktorji. Ali neke številke, suhe in značilne številke, ki prihajajo na dan enkrat na leto, te nam morajo provzročiti skrb, ker se v istih zrcali delovanje „Lege“ in narodna nevarnost, ki nam grozi od italijanske strani.

Mestna podružnica „Lege Nazionale“ imela je te dni svoj letni občni zbor, ki je zopet enkrat iznesel številke odhodkov in stroškov italijanske fabrike „dell'italianità delle terre... slave“.

V minoletem letu je imela tržaška podružnica „L. N.“ K 121.546 dohodkov. Sam „Piccolo“ je nabral za „Lego“ K 51.442. „Narodnega kolka“ v prid Legi razpadlo se je 819.275 kom. Členov šteje „Lege“ v Trstu do 10.000.

Delo „Lege“ je v nas dovolj znano: 23 ljudskih šol, 17 otroških vrtcev, 19 večernih šol za odrasle, 4 analfabetični tečaji, stipendiji, čevlji, obleke, knjige ubogim otrokom.

Glavno, kar pada v oči iz blagajniškega poročila „Lege“ je številka: 92 tisoč kron je tržaška podružnica izročila glavnemu vodstvu „Lege“.

To pomenja, da najmanj denarja rabi Lega v Trstu in okolici. Zakaj? Poročilo pravi: ker se za italijansko šolstvo na tržaškem briga občina. Ta občina namerava sedaj prevzeti na svoje stroške tudi Legino šolo v sv. Križu, kakor se je to zgodilo z ono pri Sv. Ivanu. Po tem pride na vrsto Škedenj in prej nego naši otroci v Rocolu itd. dobe zdavnaj zaželjene šole, poskrbita Lega in občina za šolske palače tudi v Bazovici ali na Proseku, če se oglasi le petorica slovenskih iztrobov in trojica regnicolov. Trst torej ne potrebuje Lege, ali Lega potrebuje Trst, ker glavno Legino delo je v Istri, na Goriškem in v Dalmaciji.

Na obč. zboru „Lege“ slišalo se je pohvalnih besedi na adresu italijanskih uradnikov v Trstu, ki so se odzvali pozivu „Lege“ s tem, da so se obvezali, da bodo redno plačali vsaki mesec po 30 ali več stotink.

Uradniki „Assicurazioni Generali“ — društva, ki dela toliko s slovenskimi deželami — bili so prvi, ki so prihiteli „Legi“ v pomoč, da bi vspešno širila Italijanstvo. Mi ne nahajamo besedi ne razlogov, da bi grajali početje italijanskih uradnikov. Res je, da je njihov denar posvečen zločinu; ali oni uradniki so storili le plemenito in rodoljubno delo. Oni so Italijani, pred vsemi Italijani! Mi bi hoteli samo, da bi slovenski uradniki sledili italijanskemu primeru.

Koliko je slovenskih uradnikov v Trstu? Sami ne vemo. Želeli bi pa, da bi se statistika slovenskih uradnikov v Trstu in okolici mesečno publicirala v predalih „Edino-

sti“, kjer beležimo narodne darove za našo šolsko družbo.

Vsprejmite to prošnjo in željo, vi slovenski uradniki resno in z ljubeznijo. Razumevajte praktično „drobno delo“, ki je prineslo Čehom veličino in ekonomsko samostojnost, in potem bodo druge ptice pele našemu narodu sploh in vam uradnikom posebej. Upamo torej, da uradniki „Assicurazioni Generali“ dobe takoj odgovora s strani slovenskih denarnih zavodov, odvetniških pisarn in trgovskih podjetij sploh. Ta narodni davek bo majhen, ali če ga bodo radi doprinali vsi poklicani, bo narodnoobrambena glavni- ca velika in sadovi obilni.

Ples narodnega delavstva, ki ga priredi „Narodna delavska organizacija“ danes zvečer v „Narodnem domu“, obeta, da bo ena izmed najlepših prireditev letošnjega predpusta.

Prepričani smo, da se narodno občinstvo Trsta in okolice odzove v najobilnejšem številu vabilu prirejanega društva in napolni danes zvečer veliko dvorano „Narodnega doma“ prav do zadnjega kotička. Pa saj res tudi „Narodna delavska organizacija“ s svojim neumornim delom v blagor in korist našega slovenskega delavstva pošteno zasluži, da jej drugo narodno občinstvo s svojo navzočnostjo pri njeni prireditvi pokaže in dokaže, da zna ceniti vztrajno, resno in pošteno delo za napredek slovenskega delavstva in z njim celega slovenskega naroda v Trstu in njegovi okolici. Zato pa danes zvečer vsi na ples „Narodne delavske organizacije“. Začetek ob 6. uri zv. Vstopnina 1 K. Preplačila se hvaležno sprejemajo in to tembolj, ker je čisti dobiček namenjen prepotrebni bolnišnici podpornemu zakladu. Vstopnice imajo v predprodaji: „N. D. O.“, „Delavsko podporno društvo“, „Tržaško podporno društvo“ in konsumne zadruge.

Iz Bazovice. — Gospod urednik! Ker je le redkokdaj citati v „Edinosti“ kako vest iz Bazovice, dovolite mi, da se oglasim s par vrsticami, v dokaz, da še nismo umrli.

Minuli mesec je imela najprvo dne 9. zavarovalnica za govejo živino svoj 12. redni letni občni zbor, ki je bil jako dobro obiskan. Govorili so razni člani, osobito so se udeleževali razprave Padričani, tako da je bil občni zbor zelo živahen. To je jako razveseljeval znak, ker dokazuje, kako se je naše ljudstvo začelo zanimati za gospodarska vprašanja. Le v intenzivnem gospodarskem delu moramo iskati temeljev boljše bodočnosti. Iz blagajniškega poročila smo razvideli, da je gmočno stanje zavarovalnice zelo povoljno. V novi odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: Peter Ražem predsednikom, Andrej Grgič tajnikom in Ivan Križmančič blagajnikom. Imena teh mož nam jamčijo, da bo zavarovalnica tudi bodoče leto nadaljevala po začetni poti.

Dne 16. m. m. je imelo *pevsko društvo „Lipa“* svoj zabavni večer, ki je vspel jako lepo. Zbranih je bilo poleg udov in njihovih družin tudi obilo prijateljev društva. Ob ubranem pevanju je vladala med udeleženci najlepša harmonija in najbolje razpoloženje in veselje, ki je trajalo do ranega jutra.

Dne 30. januarja je imelo 1. redni letni občni zbor *pogrebno društvo*, ki šteje dosedaj šele 22 članov, ki so se skoro polnoštevilno vdeležili zborovanja. Tudi to društvo ima važen gospodarski pomen. Zato bi bilo želeli večjega zanimanja za isto. Posebno bi priporočali Padričanom in Gropajcem, da bi se vpisali v to velekoristno društvo, ki prihaja svojim članom v pomoč takrat, ko jim je prišla nesreča v hišo. Na občnem zboru so bili izvoljeni: gg. Anton Leban predsednikom, Andrej Grgič tajnikom in Josip Gorkič blagajnikom.

Dne 2. t. m. se je vršil 11. redni letni občni zbor „Lipe“. Na tem občnem zboru je bilo tudi prave živahnosti. Povdarjalo se je posebno, da je slavnost desetletnice dne 1. avg. jako lepo vspela. Dalje je društvo sodelovalo na odkritju spomenika pokojnemu Hrabroslavu Ražmu.

Tudi v gmočnem oziru je bilo minolo društveno leto zelo ugodno za društvo. Društveno finančno stanje je sploh jako povoljno, kar je najboljši dokaz, da društvo deluje in da ima v sebi dovolj življenske moči za daljino napredovanje. Občni zbor je izvolil predsednikom g. Vinka Škrjanca, tajnikom g. Josipa Marca in blagajnikom g. Lovro Grgiča. Ob enem je bil na tem občnem zboru učitelj g. Gorkič izvoljen častnim članom za zasluge, ki si jih je pridobil za društvo.

Dne 6. t. m. je naše *gospodarsko društvo* priredilo plesni venček. Na pustni terek pa bo imelo svojo plesno zabavo *pevsko društvo „Lipa“*. Na slednji prireditvi bo sodelovalo tudi *tamburaško društvo „Zora“* iz Lipice.

Kakor je torej razvidno iz tega poročila, se razvija pri nas precej živahno društveno življenje in gibanje, in nikakor ne spimo, kakor bi se to utegnili soditi po redkih glasovih, ki prihajajo o nas med svet. Za vse to pa gre v prvi vrsti zahvala gg. Vinko Škrjancu, Ivan Križmančiču in Josipu Gorkiču, ki stoje na čelu vsemu našemu gibanju in se res zelo veliko žrtvujejo. Čast takim možem!

Podpirajmo svoje ljudi. Opozarjamo naše ljudi na papirnico g. S. Turine v ulici

S. Sebastiano št. 6. Gosp. Turina je naš človek, vrl narodnjak, prodaja najrazličnejše v papirno stroko spadajoče predmete po najnižjih cenah. Osobito opozarjamo naše tobakarnarje na papir za cigarete, ki ga prodaja g. Turina ceneje, kakor razni italijanski trgovci.

Nabiralniki družbe sv. Cirila in Metoda v upravi tržaške moške podružnice so dali v januarju t. l. sledeče dohodke:

krčma pri Kosiču	K 37-15
krčma N. D. O.	7-27
kavarna Balkan	17-23
kavarna Commercio	17-40
restavracija Balkan	2-97
pri gospe Biček	14-43
knjigarna Gorenjec	1-76
krčma „Pri Francu“	2—
krčma pri Babniku	5-17
Čitalnica	—66

Srčna hvala!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca januarja sledeči promet:

A. Prejemki:	
1) redni dohodki	
a) Prispevki iz nabiralnikov	1805 K 97
b) Prispevki podružnic i. s.	
Kranjska	2325 K 80
Štajerska	1396 K 28
Koroška	— K —
Primorska	931 K —
Skupaj	4653 K 08
c) Razni prispevki in s. darila, skupilo za druž. blago itd.	10144 K 88
skupaj	16603 K 93
2) izredni prejemki	
Prispevki za obrambni sklad	4605 K 24
skupaj	21209 K 17
B. Izdatki.	
1) redni izdatki	
plače, podpore, poravnane raznih računov	12.440 K 14
2) izredni izdatki	
plodonsna naložitev volila g. Dekleva na glavno prispevek. obram. sklada v času od 31. dec. 1909 do inkl. 25. jan. 1910	3.573 K 23
Skupaj	17.013 K 37
Prejemki	21.209 K 17
Izdatki	17.013 K 37
Torej . prebitek	4.195 K 80

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani.

Sprejmemo se: 2 knjigovodje, 1 kontorist, 1 poslovodja, 4 pomočniki mešane stroke, 4 pomočniki železninske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke 3 pomoč. špeceirjske stroke, 3 pomočniki galanterijske stroke, 2 blagajničarki, 2 kontoris inji, 5 prodajalk, 5 potnikov, 2 učenei.

Službe iščejo: 3 knjigovodje, 2 kontorista, 1 poslovodja, 1 potnik, 16 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki železninske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 7 pomočnikov špeceirjske stroke, 0 pomočnik modne in galanterijske stroke, 10 kontoristin, 6 blagajničark, 12 prodajalk.

Posredovalnica posluje za delodajalec in člene društva popolnoma brezplačno, za druge a proti mali odškodnini.

C. in kr. vojna mornarica. Glasom brzojavnega poročila je vojna ladija „Panter“ dne 5. t. m. priplula v Itozaki, kjer ostane dva dni. Na ladji vse zdravo.

Št. Jakobska mladina je razposlala raznim rodoljubom in društvom ter zavodom vstopnice za ples, ki se je vršil minulo soboto. Priložene so okrožnice, iz katerih je razviden namen te prireditve. Ker je določen čisti dobiček naši miljenki Ciril-Metodovi družbi, upamo, da se vsi odzovejo prošnji. Prosimo pa tudi one, ki niso prejeli vstopnic na dom, da bi blagovolili darovati kaj malega. Darove, ki bodo objavljeni, sprejema odbor mladine (Campo S. Giacomo 5) in Trg. obrtna zadruga.

Za škedenjsko podružnico dr. sv. C. in M. je daroval g. Andrej Godina, učitelj v Škedenju, povodom svoje poroke z gospico Emico Abram 50 K. Istoj podružnici odbor „Gospodarskega društva“ 9 K in Tomaž Šancin 1 K 2 stot.

Sesljska žaloigra.

Kakor vse kaže, se razvija igra, ki smo jo označili kot „Sesljska žaloigra“ konečno v čisto navadno žaloigro, oziroma komedijo; komedijo, ki se kaže gledalcem kot navadna burka, ki pa ima za one, ki so postali siloma junaki te igre resničnega življenja, v sebi vse znake pretresljive tragedije. Vendar da poročamo točno vse ono, kar je naš poročevalec doznal na lici mesta v Sesljanu.

Ovadb proti Frančiški Leban in Josipu Gašperinu.

Minuli teden, menda v ponedeljek, oglašil se je pri orožnikih v Sežani nek delavec, ki je naznanil, da je čul, kako se je 12-letna Rozalija, hči Frančiške Leban pritoževala proti svoji mlajši 9-letni sestri Regini, da jo Gašperin strahuje, na kar je ta rekla „povejmo zunaj (t. j. drugim ljudem), kako sta sežgala tiste otroke in povej očetu, kaj delata Gašperin in mati.“

Na podlagi druge verzije, je prišla na orožniško postajo v Sežani pismena ovadba brez podpisa. Od orožnikov ni mogoče ničesar doznati, a naš poročevalec je doznal od druge, povsem zanesljive strani, da je bila podana ovadba ustmeno. To je tudi gotovo, da ovadba ni bila podana na Nabrežini, ampak v Sežani.

Zaslišavanje Rozalije in Regine Leban.

Na podlagi omenjene ovadbe je odšel en orožnik iz Sežane na Nabrežino, od kjer se je podal v družbi še dveh orožnikov na lico mesta v Sesljan. Ti tri orožniki so srečali Rozalijo Lebanovo na cesti, od kjer so jo peljali v stanovanje učitelja g. Sinigoja. Orožniki so izpraševali deklico v prisotnosti župana g. Legiša in finančnega stražnika Bufolina. Deloma s tem, da je odgovorila na stavljena vprašanja pritrjevalno, deloma s tem, kar je sama povedala med neprestanim jokom, so orožniki sklepali, da je Frančiška Lebanova rodila dva otroka in sicer enega pred prilično 3 do 4 leti, a drugega pred enim in pol, do dvema leti, katera je delavec Josip Gašperin sežgal v peči. Na podlagi tega so orožniki aretirali Lebanovo in Gašperina ter odgnali oba v Komen.

V začetku se ni v Sesljanu nikomur niti sanjalo, zakaj sta bila ta dva človeka aretirana. Ko se je pa doznalo zakaj se gre, se je seveda javno mnenje obrnilo proti obema zaprtima. Ljudstvo ima pred orožniki tak respekt, da si ne more misliti, da bi oni mogli koga prijeti po nedolžnosti. Zato je vedel o Lebanovi vsakdo povedati vse mogoče slabe stvari, a enako tudi o Gašperinu.

Nihče pa ni stavil vprašanja:

Ali je obdolžitev sploh mogoča?

Stvar je vendar zelo preprosta. Lebanova je rodila pred tremi ali štirimi leti dete, katero je vzel Gašperin in je sežgal v peči. Orožnikom pa ni padlo v glavo, da je stara Celestina, najmlajša hči Lebanove, še-le tri in pol leta. Ta deklica je rojena meseca junija leta 1906, torej pred 3 in pol leti. Iz tega sledi, da Lebanova poleg Celestine ni mogla roditi nikakega otroka ne pred tremi in tudi ne pred štirimi leti.

Če pa Frančiška Leban otroka ni rodila, ga seveda tudi

Gašperin ni mogel sežgati.

In res, Rozalija je svojo prvotno izpoved že popravila v toliko, da je videla Gašperina enkrat, kako je vzel v postelji „neko stvar, ki je jokala“, a ni videla kaj je bilo.

Ob enem pa je našemu poročevalcu rekla, da takrat

peči sploh ni bilo,

da imajo peč še-le eno leto. A tudi ta peč, ki je danes pri ognjišču Lebanovega stanovanja, ni peč, kakor so navadna peči za peči kruha, ampak to je navadna pečica, kakoršno se ima pri štedilnikih za pečenje mesa in peciva. V omenjeni peči bi torej bilo še celo težko speči janička, a popolnoma nemogoče sežgati novorojenega otroka.

Povdarjamo še enkrat, to je navadna pečica (Bratröhre) kakoršne so v rabi pri štedilnikih. V istih sploh ne more kuriti, ker dobivajo svojo toploto od štedilnika. Pred vsem obstoji torej ta pečica še-le eno leto; izključeno je torej, da bi bila otroka, ki sta bila rojena pred eden in pol do 4 leta, sežgana v tej peči. A četudi bi bila pečica takrat že obstojala, bi bilo sploh nemogoče v isti otroka sežgati. Ostal bi torej edino še štedilnik.

Ta štedilnik je tako majhen, da v istem ne bi gorelo drvo, ki je 30 cm. dolgo in deset kvadratnih centimetrov debelo! In tam naj bi bil sežgal Gašperin dva otroka?

Dokazali smo torej, da je po navadnih pojmih popolnoma izključeno, da bi bila Lebanova in Gašperin otroka sežgala. Obdolžitev je torej popolnoma brez podlage, in dovedena „ad absurdum“ glede trditve: 1. da bi bila Lebanova rodila pred tremi ali štirimi leti enega otroka, ki ga je potem Gašperin sežgal, ker otrok, ki ga je Lebanova v oni dobi pač rodila, je deklica, a ta deklica še živi! 2. da je nemogoče, da bila otroka sploh sežgana, ker take peči, v kateri bi bilo kaj takega sploh mogoče, v stanovanju v obče ni! Preiskava se mora torej obrniti na drugo stran, če ni morda Lebanova vseeno pozneje rodila kakakega otroka, kakterega je potem Gašperin spravil na kak drug način s sveta. In tu si moramo seveda postaviti vprašanje:

Zakaj? Čemu?

Za vsako hudodelstvo mora biti nek povod, nek razlog. Ta razlog bi moral biti za Lebanovo: 1. Ali strah, da otroka ne bo mogla preživljati ali 2. strah pred možem, ako otrok ne bi bil njegov. Lebanova pa je imela že deset otrok. Od teh jih živi pet. Če torej ni umorila od desetih nobenega, bi gotovo tudi enajstega in dvajsetega ne bila umorila iz strahu, da jih ne bo mogla preživljati. Ostal bi torej strah pred možem. In tu je interesantno vprašanje:

Kaj pravi mož.

Naš poročevalec je govoril s Frančiškom Lebanom, možem Frančiške Leban. On ni nikdar dvomil na zvestobi svoje žene. On je po poklicu kovač. Odšel je pač na Dolenjsko, a ne radi preprirov z ženo, ampak radi boljega zaslužka. Zvabil ga je tja nek znanec, ki je prej stanoval pri njemu, oziroma njegovi ženi. O Božiču leta 1907 je prišel

domov, ter ostal doma čez praznike. Mesec pozneje, to je januarja 1908, je dobil sporočilo, da je žena obolela. Tudi takrat je prišel domov in ostal doma tri do štiri dni. Za Veliko noč 1908 ni prišel domov, a zato je poslal domov en zaboj z jajci, šunko in drugimi živili. Za Binkošti leta 1908 je bil potem zopet doma. Takrat je ostal doma tri dni.

Meseca novembra 1908 je potem prišel domov in začel delati v Trstu, od kjer je prihajal redno vsako soboto domov. Od takrat je delal teden dni v Brežah na Korškem. Zvabil ga je tja nek znanec, ker mu je obljubil boljšo plačo. Odšel pa je od tam, ker je zapadel v juniju sneg in mu zato ni dopadlo. Pozneje je odšel enkrat h sveti Luciji, kamor ga je zvabil tudi neki znanec. A tudi tam je ostal le tri dni. Sploh je on od 1. novembra leta 1908, ko je prišel iz Dolenjske, pa vse do letos, — izuzemši gori omenjenih dveh slučajev — delal deloma v Trstu, deloma na Nabrežini. V obče od onega časa, ko je prišel z Dolenjske ni nikdar preteklo mesec dni, da ne bi bil doma, pri svoji ženi. Vsem tem času ni nikdar opazil, kar bi mu dajalo povod za kak sum. Prišlo je tu pa tam do kakega malenkostnega prepira, kakor se to dogaja v vseh zakonih, a v obče je vladalo med njim in ženo vedno najbolje sporazumljenje in ljubezen. On je povdarjal posebno, da bi on tudi v slučaju, da je žena rodila v času njegove odsotnosti kakega otroka, ne bil pomišljal niti trenutka, ter priznal otroka brez drugega za svojega.

Kaj sledi iz tega?

Francišek Leban je odšel meseca junija 1907 na Dolenjsko. Ako bi bila torej žena rodila otroka meseca marca 1908, bi bil otrok brez drugega zakonit otrok njenega moža. Na podlagi trditve, ki jih je sestavilo orožništvo, pa je Lebanova potem, ko je bil zadnji otrok rojen, obolela meseca januarja 1908.

Iz tega sledi, da bi bila Lebanova rodila tega namišljenega umorjenega otroka meseca januarja 1908. A njen mož je bil mesec preje doma, on bi bil torej gotovo opazil, da je žena noseča. Naravno, da bi bil pozneje tudi vprašal, kam je tega otroka dala! Za tako neumnega menda ne bo imel nihče nobenega moža, ki je oče 10 otrok (5 živih in 5 mrtvih), da ne bi spoznal svoje žene, ko je v blagoslovljenem stanu! Žena torej ne-le, da otroka iz strahu pred možem ni trebala, ona baš radi moža, tudi v slučaju, da bi otrok ne bil njegov, ni smela spraviti v kraj.

Ker je mož odpotoval koncem junija 1907, bi torej bil otrok, ki bi bil rojen do konca marca 1908, brez drugega njegove. Vzemimo torej, da je ona rodila otroka v času od aprila do novembra 1908. Tu moramo zopet vzeti dve dobi. Prva doba od aprila do Binkošti, ki so bile leta 1908 dne 7. junija, a druga od Binkošti do novembra. Ko bi bila obtožena Lebanova povila otroka v prvi dobi, bi možu gotovo ne bilo ušlo stanje, v katerem se nahaja žena, ko je bil doma za Božič leta 1907, a ko bi bila povila otroka v drugi dobi, bi bil on ženin položaj opazil, ko je bil doma za Binkošti leta 1908! Za čas do konca marca 1908 je torej izključeno, a za čas od aprila do novembra malo verjetno, da bi bila Lebanova povila in umorila otroka. Od novembra 1908 naprej je pa zopet prihajal mož vsak teden domov. Torej je tudi po tem času izključeno vsako hudodelstvo. Z rojstvom zadnjega umorjenega otroka se spravlja v zvezo bolezen Lebanove. A takrat, ko je bila Lebanova bolna, je prihajal k nji zdravnik dr. Svoboda z Nabrežine. Kdo bo veroval, da bo klicala k sebi detomorilka zdravnika radi bolezni, ki jo je dobila o porodu? In kdo bo pričakoval od zdravnika, da bo kaj takega molčal?

Radi pomanjkanja prostora moramo odložiti konec poročila na jutri. Včeraj je bil na licu mesta preiskovalni sodnik, ki je zaslišal preko dvajset prič. Od vseh zaslišanih prič ni znala menda nobena ničesar!! Nam je jako žal, da moramo poročilo rezati, ker s tem trpi celota. Ali premajhen prostor našega lista je oni tiran, ki mu se moramo — hočeš, nočeš — uklanjati. A slučaj je na vsak način tako interesanten, da smatramo za svojo časnikarsko dolžnost, se z istim obširno pečati.

Tržaška mala kronika.

Zginila. Marija vd. Deritz, stanujoča v ul. Capitelli št. 28, je naznanila oblasti, da je njena 14-letna hči že od 3 t. m. zginila z doma, ne da bi se več povrnila.

Zopet regnikoli. Dominik Fabro, 47-leten delavec, iz Montereale v Italiji, je včeraj vdrl v stanovanje svoje ločene žene in jo hotel zadaviti. Bil je aretiran.

Znatna tatvina. — Aretacija. Predsnočnem so tatovi potom uloma vdrl v gostilno ex Naja v ul. Gelsi št. 12 in so iz predala prodajalnice mize ukradli znesek K 1300, ki jih je lastnik neprevidno tam pustil. Policijski agenti so tudi zapazili dva človeka, ki sta jo, čim sta jih zagledala, urno popihnila. Enega pa so dohiteli, namreč Ivana Signorello, starega 36 let, iz Kopra, večkrat kaznovanega in iz Trsta izgnanega individua. Drugi je bil včeraj zjutraj

aretiran; ta je nek Romeo Romito tudi večkrat kaznovan.

O vkradenem denarju ni seveda nikake sledi.

Tatvina. Alojz Kolobič, klavec v mestni klavnici pri Škednju št. 510, je naznanil šentjakobskemu komisarijatu, da je bil njegov s ključem zaprti predal v skupni garderobi klavnice siloma odprt in ukraden iz njega znesek 106, kakor tudi nekaj dokumentov.

Poskušaj samomor. Včeraj zjutraj ob 3. uri se je prostitutka Antonija Vidich, stara 26 let, stanujoča v ul. Beccherie št. 41, v samorilno svrhu z nožem zabodla v levo ramo. — Poklicana je bila na pomoč zdravniška postaja. Vzrok: — ljubezen!

Radi tatvin po cesti. je bilo predvčerajšnjem aretirano petero ljudi.

Koledar in vreme. — Danes: Janez Mat. sp. — Pust. — Jutri: Pepelnica. Začetek 40 dan posta,

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 13° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno Zmerni vetrovi. Hladno.

Društvene vesti.

„Tržaško podporno in bralno društvo“ uljudno vabi vse gg. odbornike in njih namestnike k redni seji v četrtek 10. t. m. ob navadni uri.

Strokovni tečaji „Trgovsko-izobraževalnega društva“ v Trstu. — Tečaj za odrasle: Na pepelnico sredo odpade pouk; prihodnja ura v petek.

Delavsko konsumno in obrtniško društvo „Jadran“ pri sv. Jakobu, ulica Industria priredi danes zabavni večer, na katerem sodeluje tudi pevski zbor Bratovščine sv. Cirila in Metoda z moškimi in mešanim zborom. Zabava bo trajala od 6. ure zvečer do polnoči.

Plesno zabavo priredi danes Trgovsko izobraževalno društvo v društvenih prostorih v ul. S. Francesco št. 2, ki začne ob 5. uri popoldne in bo trajala do 1. ure popoldne. Vabila se ne razpošiljajo. Toliko na znanje gg. članom.

V soboto na maškardi Šentjakobske mladine se je našel zlati privesek k verižici. Kdor ga je izgubil naj se zgasi ob večerih po 8. uri v „Narodni gostilni“ pri sv. Jakobu pri Rudolfu Može.

Na istem plesu je izgubila neka gospodična srebrno zapestnico, ovito s tenko, zlato žico.

Ker ista drag spomin, se naproša poštenu najditelja, da jo proti nagradi blagovolji izročiti Matildi Wedam ul. S. Michele št. 39.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu nam javlja, da ostane danes zjutraj urad, radi greba njenega nadzornika gosp. dr. Slejko Ivana, c. kr. poštne tajnika, zaprt. Ker je na pustni tork popoldne ta urad običajno zaprt, ostane torej „Trgovsko-obrtna zadruga“ danes zaprta celi dan.

DAROVI.

Za veliki Ciril-Metov ples združene slovanske mladine doposlali so:

Gosp. Andrej baron Winkler Gorica K. 10, I. & J. Majdič K 5, Andrej Križmančič Trst K 2, Fran Fonda učitelj Trst K 4, potom Jadranske banke gosp.: V Covacih Dunaj K 6, Ivo Tomasovič Podstrana K 5, Vekoslav Štrekelj Sežana K 5, I. Grgurina Franciči K 10, V. Vessel notar v Trstu K 10, Paolo Tripovich Trst K 10, Štefan Gombač Trst K 6, Ante Topič K 10, Gregor in Anton Babič K 12, Dr. Tomo Bilek Podgrad K 6, prof. Ivan Bergič Pazin K 4, Emilija Petermel Trst K 4, Jakob Klemenc Trst K 10.

Rodoljubnim darovateljem iskrena hvala. — Nadaljne prispevke naj se izvoli pošiljati na ugledno „Jadransko Banko“ ali gosp. Vladku Ternovcu, ulica Fontana 4. I.

Za veliki trgovski ples so blagovolili vplačati pri Trgovsko obrtni zadrugi: gosp. J. Volpich K 20, Bratri Zatkove, Budjevice K 10, Kos Iv. Vrhnik, A. Martelanc, Gregorič J. po K 4, Žigon A., Volčjigrad, dr. I. Mlekar, Št. Ferluga po K 2, dr. J. Wilfan K 5, Grgor Zidar K 6.

IVAN PIRIH

gostilničar

je včeraj popoldne po dolgi in mučni bolezni, previden se svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Žaljoča soproga AGNEZA naznanja tudi v imenu svojih sorodnikov tužno vest vsem prijateljem in znancem.

Pogreb se bo vršil v torek dne 8. t. m. ob 10. in pol uri popoldne iz mestne bolnišnice naravnost na pokopališče.

Ta oglas velja kakor direkt. obvestilo. Pogrebov podjetje CAPELLAN Trst, Corso 47.

Odlikovana pekarna in slaščičarna

z slato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu 1909

Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9

naznanja slavnemu občinstvu, da ima trikrat na dan svež kruh.

Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi blisketi posebno za čaj; ima razne fine vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krokanke itd., kakor tudi vsake predmete za speči. — Ima tudi najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. BREZPLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočam se za običen obisk z odličnim spoštovanjem Vinko Škerk

Majcen Miloš ..

mizar - Trst - ulica Leo št. 2

prilaga slavnemu občinstvu svojo mizarnico. Izdeluje vsakovrstno, tudi NAJFINEJŠE POHISTVO

ANTON REPENŠEK

knjigovez v Trstu, via Ceclia 9
priporoča slavnemu občinstvu svojo moderno urejeno delavnico, v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah. SVOJI K SVOJIM!

Mnenje gospoda dra. LEVA WEICHSBERG, Dunaj

privatnega asistenta Dr. FLEISCHMANN-a.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

V odgovoru na Vaše cenjeno vprašanje, naznanjam Vam, da poznam že nekaj let sem Vaš izdelek ŽELEZNATO KINA - VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo) ter ga predpisujem vedno jako rad.

DUNAJ, 11. februarja 1908.

Dr. LEV WEICHSBERG.

Veliki kinematograf BELVEDERE

TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

Od torka 8. do 10. februarja 1910:

1) PLASTIČNI PLES, prizor po naravi. 2) LJUBEZEN in NEZVESTOSTA, senzacionalna drama. Novost! 3) STARIŠI CROTINETTIJA DOBIVAJO OBISKE, komična scena.

Prvi sedeži 40 st., II. 20 stot. Otroci in vojaki 10 stot

Naznanilo.

Tvrda IVANČIČ & KURINČIČ uljudno naznanja vsem svojim cenj. odjemalcem v mestu in na deželi, da je PRESELILA svojo manufakt. trgovino iz Nadškofijske ulice v GOSPOSKO ULICO št. 11 (Via Carducci). Pri tej priliki uljudno naznanja sl. občinstvu, da sva povečala svojo trgovino s tem, da sva vpeljala razno modno blago. Cene nizke, blago prve vrste, postrežba strogo slovanska. Priporočava se za nadaljno naklonjenost in obila naročila z odlič. spoštovanjem

Ivančič & Kurinčič

manufaktorna in modna trgovina --- GORICA GOSPOSKA ULICA št. 11. (Via Carducci).

Potrjim srcem naznanjajo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je njihov družinski glavar, gosp.

Jurij Martelanc

posestnik in gostilničar

danes ob 2. uri popoldne v 55. letu svoje dobe nenadoma preminul.

Pogreb zemeljskih ostankov predragega pokojnika se bo vršil v sredo dne 9. februarja ob 10. uri predpoludne iz hiše žalosti na barkovljansko pokopališče.

BARKOVLJE, dne 7. februarja 1910.

Antonija ud. Martelanc roj. Pertot, soproga.

Mihael, Andrej, Angel, sinovi. Marica, Anica, Alojzija, Angela hčere. Anton Terčič, Ivan Cjak, zeta.

— Za možko podružnico sv. C. in M. so nabrali v veseli družbi v Truškah pri g. Lavrenčiču K 13.20. Za isto podružnico nabral g. Murovec v gostilni pri Martinu o priliki veselice društva „Sloga“ K 8.17. Te svote hrani uprava.

— O priliki krsta malega Stanislava Furlan nabrali so oče in botri K 6.40 za možko podružnico sv. C. in M.

— Gosp. Dr. Filip vitez Wolf, daroval je v počestitev spomina pokojne Angelije vdove Tripkovič družbi sv. Cirila in Metoda za Istro K 10.—

— Ker so ciganke na Sokolovi maškara radi vsakemu pogodile srečo, so nabrale za možko podružnico družbe sv. C. in M. 3.40 K. — Denar hrani uprava.

— G. dična M. Gombač, ker se ni mogla udeležiti Sokolove maškare, je poslala 5 K za Sokola. — Prisrčna hvala, in na zdar.

Književnost in umetnost

Ivan Cankar: Hlapci. Drama v petih dejanjih. V Schwentnerjevi založbi je izšla nova Cankarjeva drama pod gornjim naslovom.

V tem najnovejšem delu je segel pisatelj zopet na politično polje; stvarno te drame tvorijo dnevna politična vprašanja, kar zadostuje, da bo tudi večina čitateljev presojala dramo s tega stališča. „Politisch Lied ein garstig Lied“ je rekel že Goethe; zato ni nobenemu umetniku priporočati, naj stopa na to polje, ker v tem slučaju stopa menda umetnost v ozadje.

V tej drami biva pisatelj razmere, v katerih mora živeti kranjsko učiteljstvo, ki mora z ozirom na svoj kruh zatajevati svoje politično prepričanje in tako samo — hlapčevati drugim. Le eden se noče udati. To je učitelj Jerman, ki so ga vsled tega premestili.

To je konec te drame, ki je pravzaprav bolj igrokaz. Dejanje se razvija še precej logično in konsekvntno; nekateri tipi so malo pretirani, n. pr. učitelj Komar. Sicer je to delo umljivo pisano in ni zavito v tisto meglo, kakor druga Cankarjeva dramatična dela.

Paul Bourget: Skrivnosti srca. — Prevel. A. Kalan. — Založila Katoliška tiskarna.

V tej knjigi je zbrano več novel odličnega francoskega pisatelja, ki je pri Slovencih že znan po svojem romanu „Razporoka“. V tej knjigi razpravlja pisatelj fine psihološke probleme; način in ton njegovega pisanja je aristokratsko miren in duhovit. Prevod se čita gladko.

Priporočamo to knjigo zlasti našim izobražencem.

Obe knjigi je dobiti v slov. knjigarni Josipa Gorenjca.

Vesti iz Goriške.

Tevče (pri Ajdovščini). C. k. namestništvo je potrdilo pravila na novo ustanovljenega bralnega in pevskega društva „Draga“ v Tevčah.

Ustanovni občni zbor se je vršil dne 27. januarja t. l., ki je izvolil sledeči odbor:

Andrej Kobal, pos. za predsednika; Anton Česen, pos. pred. namestnik, Albert Rajer, učitelj, za tajnika; Matija Kretič, pos. za blagajnika; Anton Bačar, pos., za knjižničarja; Andrej Štancar, pos. odbornik; Emil Pipan, pos. odbornik; za namestnika sta Ivan Bačar, pos. in Lovrenc Samec, pos. Tudi v Tevčah se dela dan.

Redka poroka. — V Sovodnjah je na oklicih okoli 80 let stari vpokojeni arzenalski delavec, vdovec, rodom iz tržaške okolice, s 25-letno deklino rodom nekje z Moravskega.

Razpis službe. V c. kr. moški kaznilnici v Gradišču je izpraznjeno mesto nadpaznika poduradnika. Tozadevno prošnjo je uložiti pri ravnateljstvu omenjene c. kr. kaznilnice do 7. marca 1910.

Vesti iz Istre.

Za župansko stolico v Puli sta dva kandidata, dr. Viljem Varaton in vpok. poštni upravitelj Karol Frank. Govori se, da je kandidatura prvega napravila v vojaških in mornaričnih krogih relativno dober utis, ne pa kandidatura drugega, to je Franka; to kaže radi njegovega delovanja v zadnjem mestnem svetu.

Gospodarstvo.

Bosansko-hercegovski gozdovi. — Bosna in Hercegovina sta z gozdovi najbolje opremljeni evropske dežele. Koncem leta 1907 so zavzemali gozdovi v obeh deželah skupaj 2,572.664 hektarjev (Bosna 2,188.940 Hercegovina 383.724), to je 50.4 odstotkov vsakega površja obeh dežel, torej nad polovico. Od tega je odpadlo na državne gozdove 1,952.375 ha (1.629.520 v Bosni in 260.354 v Hercegovini), na vakufske 19,578 ha (17.577 ha v Bosni, ostalo v Hercegovini); in na privatne 619.690 ha (v Bosni 496.520, v Hercegovini 123.370 hektarjev).

Išče se se močan deček za skladišče. Prednost ima, ki razume 5 kg — delo. Naslov pove Inscr. odd. „Edinosti“.

Ubiralec in popravljatelj glasovirjev se priporoča slavnemu občinstvu. Andrej Pečar, Trst, ulica Dante Alighieri 3.

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero nuovo 7 ima pijačo in jedila prve vrste. Priporoča se slavnemu občinstvu za obilen obisk H. Kosič. 1237

Proda se mlekarja z dvema dovolili v ulici Ferriera št. 9. V istej se prodaja tudi zelenjava. 174

Mladenič star 25 let c. kr. uslužbenec z lepo pr. hodnostjo. Želi znanja v svrhu ženitbe z izobraženo gospico 20—25 let, z nekaj govin in slov. narodnosti. Zgleda se sliko — ki jo vrnem — je poslani na Pesterstante pod „K. TOR DALMACIA“ št. 25 F. D. Za tajnost se jamči. (145)

Josip Stofa mizaraki mojster, Trst, ulica B. Vedre šev. 8, izvršuje vsakovrstna mizararska dela.

Praktično popolnoma izvežban „občinski tajnik“ išče službe. Ponudbe na Edinost. 189

Slavnemu občinstvu neznanjam, da sem odprla gostilno „Giardino rubric“ v ulici Giulia 11. Kjer točim vipavsko vino la trega pridelka po 72 stot., za dom po 64. Za obilen obisk se priporoča Viktorija Čehovin. 200

Mesnica v Sežani. Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprla novo mesnico ter se priporočam za obilen obisk. Zago ovijam, da bom vsakega dobro postregel z vsake vrste mesom in po najnižji ceni, Franc Božeglav. 148

Zaloga krompirja, zelja, česna, čebule in sladke repe, August Zolija, Trst, ulica dell' Olmo št. 12. 2001

Guido Levi Minzi
Nova in bogata zaloga
vsakovrstnega
POHIŠTVA
Spalne in jedilne sobe na izbero,
Najnovejši uzorci.
Trst, Via dei Rettori št. 1
Telefon št. 71 Romano IV.

TRŽAŠKI SLOVANI in posebno okoliščini ki prihajajo v mesto po raznih opravilih, imajo najlepše in najprimernejše stirišče v dobro poznani

„Kavarni Universo“
ki se nahaja na trgu pred „Narodno domom“ št. 1, upravlja nasproti resavracije „Balkan“. V kavarni so poleg izvrstne kave na razpolago vsakovrstni likerji in razni slovenski, nemški in laški časniki in vsa boljše ilustr. revije. Za obilen obisk se priporoča **FRANJO BOJC**.

Cene nizke M. Aite brez konkurence
Velika zaloga z manifakturnim blagom

ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro 8.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in svoje cenjene odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostora s tem, da jo ustanovila sprotaj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmodernejše in prvih tovarov, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, tudi velikaški lesbi platnega in bombažnega blaga, prti in prtišev, ter vsake vrste perila tudi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odej, kakor tudi kote lastnega izdelka. Pletenice, svilenice, razsvetlovi okrasni za življje in kmetijske. VELIKANSKI IZBOR SNOVL ZA NARODNE IN OMSARSKE ZASTAVE IN NARODNIH TRAKOV ZA DRUŠTVENE ZNAKE.

Kupljeno blago, katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali pa se vrne denar. Poskušati in se prepričati.

VELIKO SKLADIŠČE IN POSODA
glasovirjev :: pianino

harmonijev prvih tu- in inozemskih tovarov. Ugašenja in poprave se izvršujejo z natančnostjo po najzmernejših cenah. starodavna tordka **LUIGI ZANNONI** TRST, Piazza San Giacomo 2 (Corso TRST)

Svoji k svojim! Svoji k svojim!
Prodajalnica manifakturnega blaga

Brosch & Laurenčič
ulica Nuova št. 40 (vogal ulice S. Giovanni).

Ker smo si nabavili množino platna za perilo (za 12.000 metrov) smo v stanu nuditi sledeče vrste po zamenjeni tovarniški ceni: Bela bombaževina od 46 st. dalje, dvojne visokosti od 1 K dalje, Rujava bombaževina od 36 st. dalje, dvojne visokosti od 95 stot. dalje, Prieten chiffon od 46 st. dalje, Chiffon Holland 1. vrste od 56 stot. dalje, Platne dvojne visokosti za rjuhe po K 1.40 dalje, Obrišalnice od 48 stot. dalje, Lanene cu-je po 20 st. dalje, Dessertne oprave po K 3.50, Obrobljene servijete za gostilne K 4 tucat, Obrobljeni prti K 1.80 kos, Laneni trliž od K 1.20 dalje. — **SPECIALITETA** blaga za društvene narodne trakove in zastave. Velik izbor lanenega blaga, fuštanja, lanenih maj in iz fuštanja. Ša-i, tapeti, zavese iz blaga ali dlpi. Velicene odeje lastnega proizvoda. **IZBOR DROBNARIJ**

Velika skladišča manifakturnega blaga in konfekcij za gospode, gospe in otroke.

Plačilo na obroke.

M. B. Katz

TRST - ulica Sanità 16, II. nadstr. Podružnica v Gorici, ulica Alvarez 3, I. n.

DANIELE PILLIN

TRST - ulica Acquedotto 94
TELEFON 241

Velika zaloga gašenega in živega apna.

Tovarna cementnih plošč in zaloga oglja za peči

Posteljna mokrota.

Popolno cztravljenje zajamčeno. Brezplačna navodila. Naznaniti je starost in spol. Mnogo zahvalnih pism na razpolago. — Zdravniško priporočeno. **INSTITUT „SANITAS“** VELBURG P. 345 BAVARSKO.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zuscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Namizna jabolka

!!!
v cenah po Kr 24—26—28 za 100 kilo iz kolodvora Litija proti povzetju, razpošilja J. RAZBORSEK, Šmartno pri Litiji. — 5 kg korbica franco K 2.60.

RESTAURANT FINDING
Trst, Via Cologna 11
Ob nedeljah in torkih ::
CELO NOČ PLESNA ZABAVA
Svira orkester.

Odlikovani fotografski atelje
A. JERKIČ, Trst, ul. Poste 10, Gorica, Gosposka ulica 7.

F. Hörmann, Trst
ulica Giosue Carducci 20, Trst
TELEFON 896.

Velika zaloga steklenih šip ter navadnih in dvojnih zrcal. Krišali vsake velikosti. Specialiteta: stekleni ventilatorji. Posode za ribe. Zaloga okvirjev. Sprejeme vsakovrstne poprave, prevlačanja s stekla, verande itd. Telefon 896. **Zalagatelj savb. podjetnikov**

Gospodar. društvo v Šklednju
vknjižena zadruga z neom. zavezo v Šklednju št. 330
v lastnih prostorih. Telefon št. 21-26

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje

po 4 1/2 %

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daje na vknjižbo po dogovoru 6%, na menjice po 6%, na zastave po 6%, in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

URADNE URE: od 10-12. ure dopoldne in od 6-8 ure popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima tudi hranilno puščico, s katerimi se najuspešneje navaja štediti denar.

NAČELSTVO.

ZDRAVNIK

Dr. D. Karaman

specialist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)

Ordinuje na svojem stanovanju TRST, CORSO 14.

od 11.1/2 do 1.1/2 in od 4.1/2 do 5.1/2 pop. TELEFON 115/IV.

Slavno občinstvo pozor!

V novootvorjeni trgovini se slanino, prekajenim in svežim svinjskim mesom, na trgu della Barriera vecchia šte. 9, se vsakomur postreže z izvrstnim, prve vrste blagom, kakor: klobasami kranjskimi in cunjskimi, furlanskimi in ogrskimi salami, vsakovrstnim srom in razno rst. d-likatesami. Cene zmerne. — Postrežba točna. Za obilen obisk se priporoča **MARUŠIČ**.

Bogomil Pino

bivši urar v Sežani
ima svojo
novo prodajalnico :: ur
v TRSTU, ulica
Vincen. Bellini 13
nasproti cerkve
sv. Antona novega.
Vsakov. verižic
po tov cenah.

SAMO

MINOS PRALNI PRAŠEK

KAKOR EN MOJ SE GA DRŽE MILIONI

je tisti, o katerem pravi znani in odlični kemik milar industrije, g. dr. K. DEITE — Berolin, da ima velike pralno moč
večje nego milo ali milo in soda
ne da bi se lotili perila.

Minlos pralni prašek

je torej najboljšo, kar se more rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da mlatiti, je POČISTI in daje
bliščajočo beloto in je popolnoma brez dahu.

Zavitek 1/2 kg stane samo 30 vin.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim blagom in milom.

Na debelo L. Minlos
Dunaj, I. Mölkerbastei 3.